

УДК (UDC) 327+355 : 32.019.51
DOI: 10.26693/ahpsxxi2023.05.072

RESEARCH OF RUSSIA'S HYBRID WAR AGAINST UKRAINE

Oleksandr Trygub,

e-mail: alextrigub@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0610-1702>

Petro Mohyla Black Sea National University,
Ukraine, 54003, Mykolaiv, 68-Desantnykiv st., 10

REVIEW OF THE MONOGRAPH: **Kravchenko N.B.** *Russia's hybrid war against Ukraine (1991-2021)*. Kyiv: NUBiP of Ukraine, 2022. 158 p.

ДОСЛІДЖЕННЯ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

Олександр Тригуб,

e-mail: alextrigub@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0610-1702>

Чорноморський національний університет імені Петра Могили,
Україна, 54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ: **Кравченко Н.Б.** *Гібридна війна Росії проти України (1991-2021 рр.)*. Київ: НУБіП України, 2022. 158 с.

Гібридна війна Росії проти України – проблема важлива й актуальна. На сьогодні це не тільки і не стільки міждержавне протистояння, стільки протистояння Росія-Захід. Воно змінило російсько-українські міждержавні відносини, стало викликом для усієї міжнародної спільноти, загрозою існуючому міжнародному світовому порядку. Росія поставила собі за мету знищити Україну як державу, українців як націю, відновити себе як імперію та перебудувати світ за своїм сценарієм. Про що цілком слушно акцентується у монографічному дослідження.

У монографії здійснено дослідження гібридної війни як новітнього конфлікту. На підставі сучасних зарубіжних і вітчизняних наукових досліджень уточнена дефініція поняття «гібридна війна» (звісно, що хотілося б, аби авторка використала нашу працю (Trygub, O.P. & Misiats, M.M., 2019)). З'ясовано основні

ознаки гібридної війни у контексті російсько-українського конфлікту та визначено основних акторів російсько-українського конфлікту.

Заслужує на увагу історіографічний огляд, джерельна та фактологічна база дослідження. Подано досить ґрунтовний огляд вітчизняної та зарубіжної літератури з означеної проблеми.

Автор спирається на значну джерельну базу, загалом понад сто джерел, є різноплановими і поділяються на дев'ять груп, що дає можливість відслідкувати позиції практично всіх акторів російсько-українського протистояння, розширити уявлення та підсилити розуміння про процеси та явища гібридної війни. Це міжнародні та національні нормативно-правові документи, аналітичні записки, статті, інформаційні матеріали, розміщені на сайтах державних органів влади України та Росії, а також квазідержавних утворень ДНР-ЛНР, матеріали поточних архівів.

Зібрано значний фактологічний матеріал та проведено його аналіз і систематизацію, до наукового обігу вперше введено матеріали поточного архіву неурядової організації Центр громадських ініціатив «Ідеї змін», інформацію про акторів конфлікту, визначено їх позиції-інтереси-дії. Закцентовано увагу на ролі всеукраїнських і міжнародних НУО у сфері діалогу та розбудови миру в Україні. Охарактеризовано економічну, інформаційну, військово-політичну складові російсько-українського гібридного протистояння. Акцентується увага на інформаційній складовій як базовій сфері гібридної війни.

Тому результати досліджень викликають довіру до зроблених висновків та узагальнень. Новизною у дослідженні є також визначення Н.Б. Кравченко власних підходів при аналізі акторів російсько-українського конфлікту, запропоновано авторський класифікаційний поділ, що також є важливим природженням знань.

У монографії встановлено причини тимчасової втрати Україною Криму і частин Луганської та Донецької областей. Окреслено основні стратегічні підходи щодо воєнної безпеки України в умовах російської гібридної агресії. З'ясовано загрози РФ воєнній безпеці України на Півдні та Сході України. Тут слід зауважити, що дослідження висвітлює російсько-українське протистояння до повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року.

Робота має вагомe практичне значення. Фактологічний матеріал, результати та висновки можуть використовуватись у подальшій роботі над темою, при написанні узагальнюючих праць з історії, економіки, політології, міжнародних відносин, при підготовці навчальних і навчально-методичних посібників, для читання лекційних курсів і ведення семінарських занять з базових дисциплін студентів-міжнародників, як-от: «Сучасні тенденції міжнародних відносин», «Теорія міжнародних відносин», «Міжнародні відносини та світова політика», розробки спецкурсів і спецсемінарів, підготовці інформаційних брошур, буклетів з метою пропагування історичної правди про події, а також як довідковий матеріал у дипломатичній роботі.

REFERENCES

- Trygub, O.P., Misiats, M.M. (2019). Fenomen hibrydnoi viiny v ukrainskii ta zarubizhnii politolohii. *Naukovi pratsi. Seriia «Politolohiia»*. Vol. 312. Issue 324, 55-70.